

Nazwa przedmiotu: Metodyka rytmiki			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważna od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność: rytmika	
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład		Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: II-III/3-6
		Wymiar godzin: 150	
Koordynator przedmiotu		Kierownik Katedry Chóralistyki i Edukacji Artystycznej	
Prowadzący zajęcia		mgr Agnieszka Blank	
Cele przedmiotu		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie zagadnień dotyczących dydaktyki i metodyki nauczania rytmiki na I etapie edukacyjnym, • przygotowanie studenta do prowadzenia zajęć rytmiki w klasach I-III szkoły muzycznej I stopnia, • rozwijanie zainteresowań i umiejętności pedagogicznych 	
Wymagania wstępne		podstawowa wiedza ogólnomuzyczna	
Kategorie efektów	Nr efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu wg. standardu
Wiedza (absolwent zna i rozumie):	1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	D.1.W1.
	2	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	D.1.W2.
	3	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	D.1.W3.
	4	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1.W4.
	5	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru	D.1.W5.

	metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	
6	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	D.1.W6.
7	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	D.1.W7. S1_W8
8	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedii;	D.1.W8. S1_W8
9	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1.W9. S1_W8
10	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	D.1.W10.
11	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	D.1.W11.
12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1.W12.
13	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.W13.
14	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej	D.1.W14. S1_W8

		ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	
	15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1.W15.
Umiejętności (absolwent potrafi):	16	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	D.1.U1.
	17	przeanalizować rozkład materiału;	D.1.U2.
	18	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	D.1.U3.
	19	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	D.1.U4.
	20	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	D.1.U5.
	21	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1.U6.
	22	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1.U7. S1_W8
	23	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	D.1.U8.
	24	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	D.1.U9.
	25	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	D.1.U10.
	26	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1.U11.
Kompetencje społeczne (absolwent jest gotów do):	27	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	D.1.K1.
	28	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	D.1.K2.
	29	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;	D.1.K3.
	30	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1.K4.
	31	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1.K5.
	32	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.K6.
	33	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1.K7.
	34	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1.K8.
	35	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	D.1.K9.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU		Liczba godzin	
Semestr III			
1. Rytmika - rys historyczny		6	
2. Współczesne koncepcje wychowania muzycznego ze szczególnym uwzględnieniem metody E. Jaques-Dalcroze'a		12	
3. Zapoznanie z podstawą programową przedmiotu: podstawy rytmiki, proces nauczania rytmiki, cele dydaktyczno- wychowawcze przedmiotu (omówienie w korelacji z podstawą programową z kształcenia słuchu)		12	
Semestr IV			
4. Planowanie pracy dydaktycznej, organizacja jednostki lekcyjnej, budowa i typy konspektu		6	
5. Metody i formy wprowadzania oraz realizacji zagadnień rytmicznych w ścisłym powiązaniu z zagadnieniami kształcenia słuchu w klasach I-III szkoły muzycznej I st.		12	
6. System ćwiczeń muzyczno-ruchowych z zakresu metody E. Jaques-Dalcroze'a		12	
Semestr V			
7. Analiza i omówienie podręczników, przewodników, zeszytów ćwiczeń		6	
8. Środki dydaktyczne na zajęciach rytmiki - rodzaje i zastosowanie w realizacji zadań muzycznych i muzyczno-ruchowych		8	
9. Metody aktywizujące		12	
10. Dobór metod i procedur osiągnięcia celów		12	
11. Efekty pracy ucznia, kontrola i ocena		7	
Semestr VI			
12. Etyczny wymiar oceniania osiągnięć dziecka i oceniania zdolności muzycznych oraz predyspozycji ruchowych		5	
13. Analiza przypadku - postępowanie		5	
14. Dostosowywanie działań edukacyjnych do możliwości i potrzeb uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych muzycznie i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Diagnoza, pomoc, zapobieganie trudnościom. Sytuacje wychowawcze w toku nauczania.		14	
15. Kierowanie rozwojem zdolności dziecka z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, ekspresją twórczą i aktywnością poznawczą.		8	
16. Tworzenie własnych programów nauczania.		7	
17. Rola nauczyciela - muzyka, Autorytet nauczyciela.		4	
18. Sposoby komunikowania się. Współpraca z rodzicami uczniów i środowiskiem		2	
Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna podczas całego procesu kształcenia			
Metody kształcenia	1. wykład konwersatoryjny 2. analiza przypadku 3. rozwiązywanie zadań 4. praca w grupie		
Metody weryfikacji		Nr efektu uczenia się	
	1. realizacja zleconego zadania		
	2. kolokwium pisemne		
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI			
Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	3, 5, 7	1, 4	2
2	1-17	1-4	1-2
3	1-17	1-4	1-2
4	2-18	1-4	1-2
5	2-16	1-4	1-2
6	2-18	1-4	1-2
7	3-6, 8-11, 13-18	1-4	1-2
8	3, 4, 7-9, 16	1-4	1-2
9	1-18	1-4	1-2
10	3-18	1-4	1-2

11	3-6, 10-12, 14-17	1-4	1-2
12	1-18	1-4	1-2
13	2-6, 8-11, 13-18	1-4	1-2
14	1-18	1-4	1-2
15	4, 6, 8-18	1-4	1-2
16	1-17	1-4	1-2
17	3-8, 11, 14	1-4	1-2
18	1-18	1-4	1-2
19	5, 8-15, 17-18	1-4	1-2
20	1-18	1-4	1-2
21	3, 11, 13-15, 17-18	1-4	1-2
22	2-18	1-4	1-2
23	3-4, 10-18	1-4	1-2
24	3-6, 10-17	1-4	1-2
25	1-17	1-4	1-2
26	1-18	1-4	1-2
27	2-18	1-4	1-2
28	1-18	1-4	1-2
29	1-6, 8-17	1-4	1-2
30	3-5, 8-10, 15-18	1-4	1-2
31	2-6, 8-11, 13-18	1-4	1-2
32	3-6, 8-18	1-4	1-2
33	1-18	1-4	1-2
34	1-18	1-4	1-2
35	1-18	1-4	1-2

Warunki zaliczenia

- zaliczenie przeprowadzonych ćwiczeń i fragmentów lekcji na grupie studentów
  - kolokwium pisemne, konspekt lekcji
- Warunkiem zaliczenia jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu - w wysokości >50, ocena nakładu pracy własnej oraz jej postępu
W ramach egzaminu licencjackiego: poprowadzenie lekcji rytmiki w oparciu o konspekt lekcji.

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	-	-	1,5	1,5	2	3
Liczba godzin w tyg.	-	-	2	2	3	3
Rodzaj zaliczenia	-	-	zaliczenie	kolokwium	kolokwium	egzamin

Literatura podstawowa

Podstawa programowa zgodna z aktualnymi przepisami prawnymi.

Brzozowska-Kuczkiewicz M. Emil Jaques-Dalcroze i jego rytmika. WSiP Warszawa 1992

Gloton R, Clero C. Twórcza aktywność dziecka. WSiP Warszawa 1988

Jaques-Dalcroze E. Pisma wybrane. WSiP Warszawa 1992

Lipska E., Przychodzińska M. Drogi do muzyki. WSiP Warszawa 1999

Ławrowska R. Muzyka i ruch. WSiP Warszawa 1991

Podolska B. Rytmika dla dzieci. Impuls Kraków 2008

Podstawa programowa zgodna z aktualnymi przepisami prawnymi.

Literatura uzupełniająca

Sacher W. Słuchanie muzyki i aktywność artystyczna dzieci. IMPULS Kraków 1999

Stasińska K. 120 lekcji muzyki. WSiP Warszawa 1995

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	150	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	0
Przygotowanie się do zajęć	30	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	20
Praca własna z literaturą	30	Inne	0

Konsultacje	10		
Łączny nakład pracy w godzinach	240	Łączna liczba punktów ECTS	8
Możliwości kariery zawodowej			
<p>Po ukończeniu kursu student jest przygotowany do pracy w ogólnokształcących placówkach edukacyjnych i domach kultury.</p> <p>Przygotowanie do prowadzenia zajęć rytmiki w szkole muzycznej I stopnia po ukończeniu studiów II stopnia.</p> <p>Dalsze studia w zakresie pedagogiki muzycznej.</p>			